

Mgr. Martin Zilvar
Masaryk University
Faculty of Social Studies
Department of Political Science
Ph.D. student
516110@mail.muni.cz
ORCID: 0009-0004-1679-3284

Iniciativa Reignite Freedom – nový aktér sociální radikalizace?

The Reignite Freedom Initiative – a New Social Radicalization Actor?

Abstrakt

Článek se zaměřuje na původně australskou iniciativu Reignite Freedom, ke které se přihlásili organizátoři demonstrace „Česká republika na 1. místě“ ze 3. září 2022. Na základě vykonané analýzy jejího vývoje a soudobého stavu, prezentovaného akčního programu a povahy publikovaného obsahu ji považuje za ambiciózního aktéra vycházejícího z existující protivakcinační a antiglobalizační scény majícího potenciál pro další růst díky poměrně podařené sebeprezentaci a spojení s prominentními osobami této subkultury. Navzdory tomu ve svém závěru namítá, že se stále jedná o marginální online hnutí nepředstavující pro ČR takovou bezpečnostní hrozbu jako soudobá dezinformační scéna.

Klíčová slova: Reignite Freedom, protivakcinační a antiglobalistická scéna, radikalizace, bezpečnostní hrozba, Česká republika.

Abstrakt

The article focuses on the formerly Australian Reignite Freedom initiative, which the organisers of the “Czech Republic First!” demonstration from September 3, 2022, affiliated with. Based on the conducted analysis of its development and contemporary form, action plan, and the nature of the published content, the article considers it an ambitious actor emerging from the existing antivaccination and antiglobalisation scene with a growth potential due to its relatively successful self-presentation and connection with prominent figures of the subculture. Despite this, the article concludes that Reignite Freedom remains a marginal online movement that does not pose such a threat to the Czech Republic compared with the contemporary disinformation scene.

Keywords: Reignite Freedom, antivaccination and antiglobalization subculture, radicalization, security threat, Czech Republic.

Úvod

Události posledních let s sebou přináší strasti, které třicetiletá historie České republiky nepamatuje. Koronavirová pandemie, válka na Ukrajině, energetická krize či ekonomické a společenské problémy jsou pro mnohé stále těžko akceptovatelnými pocity. Právě nebývalé rozdělení občanské společnosti nabízí příležitost pro proudy propagující zjednodušená vysvětlení často balancující na škále od konspiračních teorií po cílené dezinformační kampaně. Ohlédneme-li se zpět do roku 2022, za pomyslný vrchol tohoto krizového období můžeme označit demonstraci „Česká republika na 1. místě“ ze 3. září 2022. Ta se uskutečnila na Václavském náměstí s účastí kolem 70 000 protestujících.¹

Následující řádky nemají za cíl čtenáři poskytnout zhodnocení vyslovených názorů či analýzu skupin stojících za její organizací. O to se již postarali političtí komentátoři a sdělovací prostředky. Výzkumným cílem předkládaného článku je analýza iniciativy Reignite Freedom, ke které se její pořadatelé přihlásili. Nejenže na toto spojení poukázaly některé zpravodajské platformy,² ale především i Ministerstvo vnitra ve svém výstupu.³ Důvodem je fakt, že iniciativa Reignite Freedom zůstává v českém prostředí stále neznámá. Navíc se inkriminované demonstraci podařilo úspěšně zmobilizovat poměrně velký počet lidí. Proto je záhodno se věnovat nejen jí samotné a jejím organizátorům, ale i možným sekundárním napojením.

Operacionalizace klíčových pojmů

Nezbytným krokem před diskusí samotné iniciativy je definování klíčových pojmů, které se vážou k analyzované problematice.

Antiglobalismus

Tento termín se zrodil z vnímaných negativních dopadů narůstající mezinárodní globalizace. Ačkoliv se na první pohled může zdát přímočarý, jeho využití je často

„Tato publikace vznikla na Masarykově univerzitě za podpory specifického vysokoškolského výzkumu, kterou poskytlo MŠMT.“

¹ ČTK. 2022. „Na tříhodinový protest proti vládě přišlo v Praze asi 70.000 lidí.“ In: *ceskenoviny.cz* [online]. [cit. 2023-01-25]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/na-trihodinovy-protest-proti-vlade-prislo-v-praze-asi-70-000-lidi/2251373>.

² HLAVÁČEK, Petr. 2022. „Organizátoři demonstrace na Václavském náměstí se hlásí k podivnému antiglobalizačnímu hnutí.“ In: *forum24.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/organizatori-demonstrace-na-vaclavskem-namesti-se-hlasi-k-podivnemu-antiglobalizacnimu-hnuti/>.

TACHECÍ, Barbora. 2022. „Na Václavském náměstí protestovali i ti, kteří žádají okamžité řešení svých osobních obav, domnívá se politolog Mareš.“ In: *plus.rozhlas.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/na-vaclavskem-namesti-protestovali-i-ti-keri-zadaji-okamzite-reseni-svych-8824614>.

³ Ministerstvo vnitra. n.d. „Kvazi-mediální reflexe demonstrace ze dne 3. září 2022.“ In: *mvcr.cz* [online]. [cit. 2023-01-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/kvazi-medialni-reflexe-demonstrace-ze-dne-3-zari-2022.aspx>.

poměrně problematické. Důvodem je existence různorodých skupin manifestujících za odlišné ideologické cíle a zájmy, které můžeme tímto termínem označit.⁴

Antisystémovost

Základní stavební kámen tohoto pojmu položil v šedesátých letech dvacátého století italský politolog Giovanni Sartori, který ho spojil s politickými stranami stavícími se proti tradičnímu pojetí liberální demokracie.⁵ Ačkoliv tento pohled do jisté míry stále rezonuje se současným chápáním, dnešní pojetí je širší. Kubát za antisystémový subjekt považuje aktéra, který zpochybňuje legitimitu politického systému prostřednictvím ideologie neslučitelné s existujícím uspořádáním. Jeho cílem je jeho celková změna. Takový aktér nemusí být ovšem nutně protidemokratický.⁶

Dezinformace

Navzdory současné společenské popularitě přispívající k jeho nadužívání, pojem dezinformace má jasně vymezenou teoretickou hranici. Abychom mohli informaci označit za dezinformaci, musí obsahovat zavádějící či lživou zprávu, jenž je vědomě šířena za účelem přesvědčení příjemce o její správnosti.⁷

Hrozba

Podle Ministerstva vnitra je hrozba jakýkoliv „fenomén mající potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem“.⁸ Hrozby ovšem nevznikají ve vakuu. Ty jsou konstruovány mocenskými aktéry formulujícími jejich definice, které jsou posléze relevantním publikem akceptovány.⁹

Konspirační teorie

Za tu považujeme jakoukoliv „domněnku o události, která již byla objasněna jinými daleko pravděpodobnějšími vysvětleními“¹⁰ či „neověřené a relativně

⁴ STIGLITZ, Joseph E. a CHARLTON, Andrew. 2005. *Fair Trade For All: How Trade Can Promote Development*. Oxford: Oxford University Press. pp. 54. ISBN 978-0-19-929090-1.

⁵ HOPKIN, Jonathan. 2020. *Anti-System Politics: The Crisis of Market Liberalism in Rich Democracies*. New York: Oxford University Press. pp. 4. ISBN 9780190699765.

⁶ KUBÁT, Michal. 2007. „Teorie antisystémové strany.“ *Politologický časopis*. 8, No. 2, pp. 117-118.

⁷ GREGOR, Miloš a Petra MLEJNKOVÁ. Explaining the Challenge: From Persuasion to Relativisation. In: GREGOR, Miloš a Petra MLEJNKOVÁ, eds. *Challenging Online Propaganda and Disinformation in the 21st Century*. Cham: Springer, 2021, pp. 13. ISBN 978-3-030-58623-2.

⁸ Ministerstvo vnitra. n.d. „Hrozba.“ In: *mvcr.cz* [online]. [cit. 2023-05-11]. Dostupné z: [https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx#:~:text=Jak%C3%BDkoli%20fenom%C3%A9n%2C%20kter%C3%BD%20m%C3%A1%20potenci%C3%A1ln%C3%AD,rizikem\)%20mo%C5%BEen%C3%A9ho%20uplatn%C4%9Bn%C3%AD%20t%C3%A9to%20hrozby.](https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx#:~:text=Jak%C3%BDkoli%20fenom%C3%A9n%2C%20kter%C3%BD%20m%C3%A1%20potenci%C3%A1ln%C3%AD,rizikem)%20mo%C5%BEen%C3%A9ho%20uplatn%C4%9Bn%C3%AD%20t%C3%A9to%20hrozby.)

⁹ STEPKA, Maciej. The Copenhagen School and Beyond. A Closer Look at Securitisation Theory. In: *Identifying Security Logics in the EU Policy Discourse: The “Migration Crisis” and the EU*. Cham: Springer, 2022, pp. 18. ISBN 978-3-030-93035-6.

¹⁰ AARONOVITCH, David. 2010. *Voodoo Histories: The Role of the Conspiracy Theory in Shaping Modern History*. Londýn: Penguin Books, pp.6. ISBN 978-1-101-18521-6.

nepravděpodobné podezření o nějaké významné události, která se měla uskutečnit na základě působení nadpřirozených jevů či utajeného spiknutí mocné skupiny lidí“.¹¹

Radikalismus a extremismus

Klíčovým prvkem odlišujícím oba pojmy je pochopení tzv. ústavně-konformního spektra demokratického státního zřízení, jelikož radikalismus na rozdíl od extremismu do něho stále spadá. Zatímco radikálové demokracii společně s jejími základními hodnotami, principy a mechanismy nezavrhuje, nýbrž požadují její důslednou změnu i za předpokladu zpochybnění některých z fundamentálních demokratických práv a svobod, extremisté usilují o kompletní změnu politického systému z demokratického na nedemokratický.¹² Navíc je naprosto nezbytné rozlišovat mezi radikalismem a radikalizací.

Teoretické vymezení radikalizace

Pojem radikalizace nedisponuje ucelenou definicí, která by byla akceptována akademickou či bezpečnostní komunitou, navzdory častému využívání. Existující literatura nabízí nespočet možných přístupů. Například Wilner a Dubouloz ji popisují jako „proces, během kterého jedinec přejímá extrémní politické, sociální, či náboženské ideály a aspirace, jejichž dosažení ospravedlňuje využitím nevybíravého násilí“.¹³ Schmid namítá, že radikalizace „je individuální či skupinový proces rostoucího závazku k činům politického terorismu“.¹⁴ Crossett a Spitaletta k ní přistupují jako k „transformaci jednotlivce, skupiny nebo masy lidí z oblasti tradičního chápání politického procesu k podpoře či využívání násilí k dosažení politických cílů“.¹⁵ Borum přispívá do této diskuze interpretací několika „pracovních definic“ patřících zpravodajským službám. Například dánská (PET) ji definuje jako „proces zvyšování akceptace použití nedemokratických či násilných prostředků za účelem dosažení specifických politických nebo ideologických cílů“. Podobně ji vnímá nizozemská (AIVD), která na ni pohlíží jako na „rostoucí připravenost prosazovat či podporovat, v případě potřeby nedemokratickými prostředky, dalekosáhlé společenské změny, které jsou v rozporu s demokratickým řádem nebo pro něho představují hrozbu“.¹⁶ Pohlédneme-li do českého prostředí, Ministerstvo vnitra ji definuje jako „změny ideologických postojů člověka směrem k postojům vyhraněným, které vybočují

¹¹ BROTHERTON, Robert a Christopher C. FRENCH. 2014. „Belief in Conspiracy Theories and Susceptibility to the Conjunction Fallacy.“ *Applied Cognitive Psychology* 28, pp. 238.

¹² MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principal, 2003, pp. 33-34. ISBN 80-86598-45-4.

¹³ WILNER, Alex S. a Claire-Jehanne DUBOULOZ, 2010. „Homegrown Terrorism and Transformative Learning: An Interdisciplinary Approach to Understanding Radicalization.“ *Global Change, Peace & Security* 22, No. 1., pp. 38.

¹⁴ SCHMID, Alex P. 2013. „Radicalisation, de-radicalisation, counter-radicalisation: A conceptual discussion and literature review.“ *ICCT research paper*, pp. 1. Dostupné z: https://www.icct.nl/sites/default/files/import/publication/ICCT-Schmid-Radicalisation-De-Radicalisation-Counter-Radicalisation-March-2013_2.pdf.

¹⁵ CROSSETT, Chuck a SPITALETTA, Jason. 2010. *Radicalization: Relevant psychological and sociological concepts*. The Johns Hopkins University. Dostupné z: <https://info.publicintelligence.net/USArmy-RadicalizationConcepts.pdf>.

¹⁶ BORUM, Randy. 2011. „Radicalization into Violent Extremism I: A Review of Social Science Theories.“ *Journal of Strategic Security* 4, No. 4, pp. 12.

z ústavních norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům“. Zároveň zdůrazňuje schopnost těchto postojů přejít v reálné aktivity působící destruktivně na stávající demokratický základ České republiky, které mohou vyústit i v násilí.¹⁷

Hovoříme-li o radikalizaci, je nezbytné zdůraznit její dlouhodobý charakter. Bylo by naprosto mylné se domnívat, že se někdo může zradikalizovat takřkajíc přes noc. Proto někteří autoři nabízejí kromě teoretických definic i hlubší porozumění tohoto procesu. Nutno podotknout, že tyto přístupy vznikaly primárně na základě zkušenosti s náboženskou radikalizací. Nicméně se lze domnívat, že jejich teoretické sekvence do jisté míry platí i pro tu krajně pravicovou. Jedním z často interpretovaných modelů je ten náležící Silberovi a Bhattovi, kteří proces radikalizace dělí do čtyř posloupných kroků. Prvním je preradikalizace popisující vnější svět z pohledu atributů jako rodinné zázemí, životní styl, náboženství či sociální postavení, které mohou jedince potenciálně předurčit k vyšší náchylnosti k radikalizaci. Druhou je sebeidentifikace, během které člověk začíná prozkoumávat extremistickou ideologii. Během této fáze začíná měnit svoji identitu, která absorbuje nově nabytá stanoviska a hodnoty. Katalyzátorem této transformace je často nějaká událost či krize zpochybňující dosavadní přesvědčení. Indoktrinace je třetí sekvencí zintenzivňující nově nabytou ideologii. Jejím vrcholem je plná akceptace extremistického pohledu na svět legitimizující využití násilí. Posledním stupněm je džihadizace, během které člověk akceptuje povinnost vykonat teroristický útok.¹⁸

Tento článek na základě debatovaných přístupů radikalizaci chápe jako: „Proces, během kterého člověk nejprve přebírá radikální stanoviska postupně se měnící v otevřenou podporu extremistické ideologie vrcholící akceptací použití násilí jako ospravedlitelného prostředku k dosažení politických cílů“.

Metodologie

Výzkumný design článku byl postaven na metodě případové studie postupující induktivním přístupem.¹⁹ Pohlédneme-li do existující literatury, nenajdeme ucelenou definici této metody navzdory velmi častému využívání v oborech sociálních věd.²⁰ Proto k ní tento článek přistupoval Gerringovým pohledem považujícím případovou studii za „intenzivní studii jednoho případu s cílem majícím alespoň částečnou ambici poukázat na nové skutečnosti, které by mohly být aplikovány na širší skupinu případů“.²¹ Z šesti možných druhů definovaných Lijphartem, článek postupoval v souladu s ateoretickým přístupem. Ten Lijphart definuje jako „čistě deskriptivní

¹⁷ Ministerstvo vnitra. n.d. „Radikalizace.“ In: *mvcr.cz* [online]. [cit. 2023-05-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/ostatni-hybridni-hrozby-radikalizace.aspx>.

¹⁸ SILBER, Mitchell a Arvin BHATT. 2007. „Radicalization in the West: The Homegrown Threat.“ *NYPD Intelligence Division*. pp. 19-43. Dostupné z: <https://info.publicintelligence.net/NYPDradicalization.pdf>.

¹⁹ DECARLO, Matthew. 2018. *Scientific Inquiry in Social Work*. Open Textbook Library, pp. 153-154. ISBN 9781975033729.

²⁰ BENTON, Bond a Daniela PETERKA-BENTON. 2019. „Hating in Plain Sight: The Hatejacking of Brands by Extremist Groups.“ *Public Relations Inquiry* 9, No. 1, pp. 11.

²¹ GERRING, John. 2007. *Case Study Research: Principles and Practices*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 20. ISBN 978-0-521-85928-8.

případové studie užitečné pro základní operace sběru dat, které mohou nepřímo přispět do formulace teorií“.²²

Analýza využila dvě základní metody sběru dat vycházející z kvalitativního výzkumu 1) texty a dokumenty a 2) audio a videozáznamy definované Hendlem.²³ Jejich využitím sbírala převážně primární data z oficiálních internetových stránek zkoumané iniciativy a jejího facebookového profilu v období od jejího vzniku do 16. listopadu 2022. Sesbíraná data byla zanalyzována deskriptivní a obsahovou analýzou.

Vývoj a soudobý stav RF

Nelze s jistotou určit přesné datum vzniku RF, nicméně analyzovaná data indikují její zformování do období zimy 2021-2022. První zmínka o jejím spuštění se objevila v prohlášení organizace Reignite Democracy Australia, které datuje myšlenku založení RF do prosince roku 2021 v reakci na tehdejší události spojené s protipandemickými opatřeními, očkovacími kampaněmi a posléze i tzv. kanadským Konvojem svobody, během kterého došlo k zablokování Ottawy řidiči kamionů. Pohlédneme-li na sociální sítě, zjistíme, že facebookový i telegramový účet toto tvrzení podporují. Zatímco prvně jmenovaný byl vytvořen 25. února,²⁴ druhý již 24. února 2022.²⁵ Uveřejněné prohlášení navíc čtenáři nabízí formulaci cílů, o které RF usiluje. Jedná se o „Implementaci globálního, jednotného a strategického zatlačení globalistické agendy zaručujícího zachování individuálních a kolektivních svobod“. Ta zároveň cílí na vytvoření alternativ k mezinárodním organizacím jako Světová zdravotnická organizace (WHO) či Světové ekonomické fórum (WEF).²⁶

Ačkoliv samotná iniciativa vznikla pod názvem Reignite World Freedom, kterým ji označilo Ministerstvo vnitra i sdělovací prostředky, ten byl během její existence zkrácen na současný Reignite Freedom. Tento článek ovšem nedokáže přesně posoudit, kdy a proč ke zkrácení názvu došlo. Soudí tak na základě dostupných pojmenování na internetových stránkách a sociálních sítích iniciativy.

Akční program Global Walkout

Existence a aktivity RF jsou převážně spojeny s mobilizací nových příznivců prostřednictvím akčního programu, který se nazývá Global Walkout. Ten se skládá z postupně publikovaných kroků vycházejících na týdenní bázi od 4. září 2022.

Během sledovaného období jich bylo publikováno celkem jedenáct. Zatímco většina z nich se věnovala poměrně neutrálním tématům jako upřednostnění hotovosti

²² LIJPHART, Arend. 1971. „Comparative Politics and the Comparative Method.“ *American Political Science Review* 65, No. 3, pp. 691.

²³ HENDL, Jan. 2005. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, pp. 50. ISBN 80-7367-040-2.

²⁴ Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom>.

²⁵ Reignite Freedom. In: *Telegram* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://t.me/s/reignitefreedom/133>.

²⁶ Reignite Democracy Australia. 2022. „Official launch – REIGNITE WORLD FREEDOM.“ In: *reignitedemocracyaustralia.com.au* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.reignitedemocracyaustralia.com.au/rwf-official-launch/>.

před bezhotovostními platbami, podpora lokálního farmářství a malých bank, třetí a především osmý krok z této linie, vybočily a prezentovaly obsah balancující mezi konspiračními teoriemi a dezinformacemi. Prvně jmenovaný naléhá na opuštění tradičních mainstreamových médií z vnímané zaujatosti těchto platforem, které podle RF plní pouze politická zadání. Prezentované video tento názor podporuje argumentem vycházejícím ze zkušenosti z průběhu koronavirové pandemie, během které mělo údajně docházet k cenzuře lidí s jinými názory než oficiální vládní agendou. Osmý krok propaguje shlédnutí dokumentárního filmu „Reálný Anthony Fauci,“ jehož námět vychází ze stejnojmenné knihy Roberta Kennedyho ml., ustanovujícího člena RF. Zároveň apeluje na sdílení dokumentu mezi přátele příznivců. Kromě toho tento krok obsahuje video, ve kterém samotný Robert Kennedy ml. vystupuje s alternativními vysvětleními událostí dnešního světa (viz sekce debatující publikovaný obsah).²⁷

RF bezesporu aspiruje na roli mezinárodního lídra antiglobalizačních a protivakcinačních skupin, čemuž odpovídá i vysoká propracovanost jazykových překladů oficiálních internetových stránek. Navzdory svému australskému původu si její obsah může uživatel přeložit do 104 světových jazyků včetně češtiny. Navíc velmi zdařile přebírá aktivity jiných skupin či jedinců, které využívá k sebepropagaci a mobilizaci nových příznivců. Jinými slovy, publikované příspěvky na sociálních sítích často vyobrazují zorganizované události jiných skupin, které sdílí podobná ideologická stanoviska. RF je záměrně adaptuje k podpoře svých ambicí a akčního programu Global Walkout. Příklady mohou být protesty farmářů v Nizozemsku²⁸ či demonstrace na podporu Juliana Assange, které byly uspořádány ve čtrnácti světových městech 8. října 2022. Ačkoliv u druhého jmenovaného facebookový příspěvek tvrdí, že RF stála za jejich organizací,²⁹ tato skutečnost se nedá nikterak ověřit.³⁰

²⁷ Global Walkout. n.d. „Steps Timeline.“ In: *globalwalkout.com* [online]. [cit. 2023-05-11]. Dostupné z: <https://globalwalkout.com/steps/>.

²⁸ Reignite Freedom. [Nitrogen restrictions EXPLAINED] In: *Facebook* [online]. 15. srpna 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/watch/?v=1201027117356535&ref=sharing>.

²⁹ Přeloženo z anglického originálu „We are 100 % behind this!“.

³⁰ Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/photos/a.135469469081195/165643242730484/>.

Obr. 1 – Česky psaná výzva ke spolupráci s RF (Reignite Freedom 2022)

- O NÁS
CHCETE S NÁMI PRACOVAT?

Nezaveme vás ke spolupráci s námi, zveme vás,
abyste S NÁMI PRÁCI.

RWF nechce nic přebírat. Věříme v decentralizaci. Jednoduše chceme lidi SPOJIT, aby mohli spolupracovat prostřednictvím efektivní a bezpečné komunikace.

Nebudeme nic mikrořídít ani kontrolovat. Jakmile jsou skupiny vytvořeny, mohou si dělat, co chtějí. Budeme nabízet pouze návrhy. Klíčem je dát dohromady ty správné lidi, zbytek je na nich.

Již máme zavedené procesy, které mohou usnadnit strategickou komunikaci, pomoci šířit iniciativy globálně a nabídnout zdroje a návrhy, když je to potřeba.

Organizace neztratí svou identitu, značku ani autonomii. Je to příležitost sdílet zdroje a prosazovat se společně.

Významní lidé spojení s RF

Následující řádky představují osoby spojené s RF. Jelikož se analýze podařilo identifikovat jejich poměrně velký počet, představeni jsou pouze lidé, kteří buď údajně stáli u jejího zrodu³¹ nebo mají potenciál být relevantními v českém prostředí. Tato sekce je uzavřena představením čtyř organizací napojených na RF.

Robert Kennedy ml.

Americký environmentální právník, protivakcinační aktivista, zakladatel a předseda neziskové organizace Children's Health Defense.³²

³¹ Reignite Freedom. n.d. „Reignite Freedom's Launch Crew.” In: *reignitefreedom.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://reignitefreedom.com/>.

³² WEIR, Keziah. 2021. “How Robert F. Kennedy Jr. Became the Anti-vaxxer Icon of America's Nightmares.” In: *vanityfair.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.vanityfair.com/news/2021/05/how-robert-f-kennedy-jr-became-anti-vaxxer-icon-nightmare>.

Monica Smit

Australská aktivistka a samozvaná nezávislá novinářka vystupující proti protipandemickým opatřením. Stála u zrodu a je hlavní představitelkou organizace Reignite Democracy Australia a velmi pravděpodobně i RF.³³

Christine Anderson

Německá politička a poslankyně Evropského parlamentu za politickou stranu Alternativa pro Německo.³⁴

Michael Matt

Editor americké platformy The Remnant. Zároveň působí jako moderátor samozvané alternativní internetové televizní stanice Remnant-TV.³⁵

Alexander Tschugguel

Rakouský katolický tradicionalista a zakládající člen strany Reformní konzervativci (REKOS). Veřejně se vymezuje proti legalizaci potratů, imigraci a LGBT+ agendě. Zároveň patřil k předním odpůrcům protipandemických opatření v Rakousku.³⁶

Mike Yeadon

Britský farmakolog a bývalý viceprezident společnosti Pfizer. Bývá označován za hrdinu protivakcinačních hnutí na základě svého skeptického pohledu na využívaná očkování, testování a lockdowny.³⁷

Jimmy Levy

Americký hudebník a zpěvák.

Morgan C. Jonas

Australský protivakcinační aktivista, který je státním lídrem politické strany Freedom Party of Victoria.³⁸

³³ TIMMS, Hugo. 2022. "Reignite Democracy founder Monica Smit fights charges." In: *news.com.au* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.news.com.au/national/victoria/courts-law/reignite-democracy-founder-monica-smit-fights-charges/news-story/a36f7bfe59ca1f6688e6e7c90e5282cd>.

³⁴ Evropský parlament. n.d. „Christine Anderson.“ In: *europarl.europa.eu* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/meps/cs/197475/CHRISTINE_ANDERSON/home.

³⁵ Remnant TV. n.d. „ONLINE FREEDOM: RTV Launches Independent Video Platform.“ In: *remnant-tv.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://remnant-tv.com/page/1>.

³⁶ HLAVÁČEK, Petr. 2022. "Organizátoři demonstrace na Václavském náměstí se hlásí k podivnému antiglobalizačnímu hnutí." In: *forum24.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/organizatori-demonstrace-na-vaclavskem-namesti-se-hlasi-k-podivnemu-antiglobalizacnimu-hnuti/>.

³⁷ STECKLOW, Steve a MACASKILL, Andrew. 2021. „The ex-Pfizer scientist who became an anti-vax hero.“ In: *reuters.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/investigates/special-report/health-coronavirus-vaccines-skeptic/>.

³⁸ Morgan C. Jonas. n.d. In: *morgancjonas.com* [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://morgancjonas.com/>.

Amanda Forbes

Kanadská politická aktivistka a prezidentka neziskové organizace Children's Health Defense Canada, která sdružuje kanadské pobočky americké Children's Health Defense.³⁹

Robert Malone

Americký lékař, imunolog a samozvaný vynálezce mRNA vakcín, který se stal jednou z nejvýznamnějších postav protivakcinační scény.⁴⁰

Peter McCullough

Americký kardiolog, který se stal prominentní postavou protivakcinační scény. Důvodem byla jeho podpora různým dezinformacím spojeným s koronavirovou pandemií.⁴¹

Catherine Austin Fitts

Americká bývalá investiční bankéřka Dillon, Read & Co. a členka kabinetu amerického prezidenta George H. W. Bushe, ve kterém zastávala pozice náměstkyně ministra pro bydlení a rozvoj měst pro bydlení.⁴² Vystoupila ve videu prvního kroku akčního programu Global Walkout.

Thierry Baudet

Holandský krajně pravicový politik. Zakladatel a předseda politické strany Fórum pro Demokracii. V současnosti vykonává mandát poslance nizozemského parlamentu.⁴³ Vystoupil v šestém kroku akčního programu Global Walkout.

Ryan Cole

Americký dermatopatolog z amerického státu Idaho, který se proslavil mezi protivakcinačními kruhy díky výroky ohledně využívaných vakcín. Tvrdil například, že očkování může být rakovinotvorné.⁴⁴ Vystoupil v jedenáctém kroku akčního programu Global Walkout.

³⁹ Children's Health Defense Canada Chapter. n.d. „About Us.“ In: *childrenshealthdefense.ca* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://childrenshealthdefense.ca/about-us/>.

⁴⁰ McCarthy, Bill. 2022. „Who is Robert Malone? Joe Rogan's guest was a vaccine scientist, became an anti-vaccine darling.“ In: *politifact.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.politifact.com/article/2022/jan/06/who-robert-malone-joe-rogans-guest-was-vaccine-sci/>.

⁴¹ AFP. 2021. „US cardiologist makes misleading claims about Malaysia's Covid-19 vaccine drive.“ In: *factcheck.afp.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://factcheck.afp.com/http%253A%252F%252Fdoc.afp.com%252F9QW7UP-1>.

⁴² Global Walkout. n.d. „Step 1.“ In: *globalwalkout.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://globalwalkout.com/step-1/>.

⁴³ Thierry Baudet. n.d. In: *thierrybaudet.com* [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://thierrybaudet.com/>.

⁴⁴ SPENCER, Saranac Hale. 2022. „Idaho Doctor Makes Baseless Claims About Safety of COVID-19 Vaccines.“ In: *factcheck.org* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.factcheck.org/2021/04/scicheck-idaho-doctor-makes-baseless-claims-about-safety-of-covid-19-vaccines/>.

Sucharit Bhakdi⁴⁵

Americký mikrobiolog, který se stal prominentní postavou protivakcinační scény díky prohlášením označujícím nemoc Covid-19 za podvrh či používané vakcíny za smrtící.⁴⁶

Napojené organizace

Kromě poměrně velkého počtu identifikovaných osob analýza poukázala na průkazné spojení RF se dvěma organizacemi a přebírání facebookových příspěvků od dvou hnutí.

Světová rada pro zdraví (*World Council for Health*)

Jedná se o pseudo-zdravotnickou organizaci šířící dezinformace ohledně koronavirové pandemie.⁴⁷ Podle analyzovaných dat slouží jako zastřešující skupina pro řadu jiných dezinformačních a konspiračních skupin.⁴⁸

Obrana dětského zdraví (*Children's Health Defense*)

Americká nezisková organizace založená Robertem Kennedym ml. v roce 2016. Podle Center for Countering Digital Hate se jedná o jednoho z nevlivnějších šířitelů dezinformací ohledně koronavirové pandemie právě díky spojení s Robertem Kennedym ml.⁴⁹ Tato organizace mimo jiné začala expandovat za hranice Spojených států do Kanady, Evropy a Austrálie. Její internetové stránky měsíčně navštíví kolem 4,7 milionu uživatelů na světě.⁵⁰

⁴⁵ Reignite Freedom. [Dr. Sucharit Bhakdi is here! Watch now <https://worldcouncilforhealth.org/newsroom/>] In: *Facebook* [online]. 16. září 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z:

<https://www.facebook.com/watch/?v=2277319162422571&ref=sharing>.

⁴⁶ FUNKE, Daniel. 2022. „Fact check: COVID-19 vaccines don't cause death, won't decimate world's population.“ In: *eu.usatoday.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://eu.usatoday.com/story/news/factcheck/2021/04/30/fact-check-covid-19-vaccines-dont-cause-death-wont-depopulate-planet/7411271002/>.

⁴⁷ Australian Associated Press. 2021. „Post COVID-19 injection syndrome is only garbled misinformation.“ In: *aap.com.au* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.aap.com.au/factcheck/post-covid-19-injection-syndrome-is-only-garbled-misinformation/>.

⁴⁸ MERLAN, Anna. 2022. „Mysterious Medical Organizations Are Calling for an End to COVID Vaccines.“ In: *vice.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.vice.com/en/article/n7nqm7/mysterious-medical-organizations-are-calling-for-an-end-to-covid-vaccines>.

World Council for Health. n.d. „World Council for Health Coalition Partners.“ In:

worldcouncilforhealth.org [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z:

https://worldcouncilforhealth.org/about/?wpv_aux_current_post_id=2698&wpv_aux_parent_post_id=2698&wpv_view_count=8078

⁴⁹ Center for Countering Digital Hate. 2021. „The Disinformation Dozen: Why Platforms Must Act on Twelve Leading Online Anti-Vaxxeers.“ In: *counterhate.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://counterhate.com/research/the-disinformation-dozen/>.

⁵⁰ SMITH, Michelle R. 2021. „How a Kennedy built an anti-vaccine juggernaut amid COVID-19.“ In: *apnews.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/how-rfk-jr-built-anti-vaccine-juggernaut-amid-covid-4997be1bcf591fe8b7f1f90d16c9321e>.

Veteráni za svobodu (Veterans for Freedom)

Kanadské občanské sdružení mobilizující veterány kanadských ozbrojených sil z důvodu podpory údajné restaurace svobody v zemi.⁵¹ Analýza obsahu na jejím facebookovém profilu poukázala na propagaci různých protivakcinačních stanovisek⁵² či příspěvků spojených s kanadským Konvojem svobody a jeho účastníky.⁵³

Uniunea Patriocrata

Jedná se o rumunskou občanskou iniciativu zasazující se o politickou, ekonomickou a sociální změnu v zemi. Důvodem je údajná sociální a ekonomická krize způsobená globalizací, ze které prosperují pouze mezinárodní společnosti a politické strany. Navíc namítá, že se Rumunsko nachází ve válce s protirumunskými silami útočícími na jeho národní identitu.⁵⁴

Povaha publikovaného obsahu

Během sledovaného období RF publikovala na facebookovém profilu příspěvky, které se dají kategorizovat do tří tematických skupin, tj. koronavirová pandemie, antiglobalizace a akční program Global Walkout.⁵⁵ Zatímco první dvě kategorie dominovaly od začátku jejích publikačních aktivit, třetí začala převládat od svého představení 4. září 2022. Nicméně protipandemické a antiglobalistické příspěvky se z jejího obsahu nevytratily. V oblasti koronavirové pandemie RF primárně adresovala protipandemická opatření, propagaci využívaných vakcín jako nefunkčních a prezentaci prominentních postav protipandemických a protivakcinačních kruhů. Antiglobalistické příspěvky se zaměřovaly na kritiku současného mezinárodního ekonomického systému a klimatických opatření. Zatímco Světové ekonomické fórum bylo jedním z hlavních témat první oblasti, druhá se hlavně zaměřovala na farmářské protesty v Nizozemsku a dalších zemích, které probíhaly během sledovaného období. Příspěvky zaměřené na akční program Global Walkout nejenže prezentovaly jeho jednotlivé kroky, ale navíc uveřejňovaly materiály vyobrazující jeho jednotlivé účastníky.

Důležitější, než charakter jednotlivých příspěvků je syntéza těchto tematických skupin, která vytváří ucelený pohled na svět podle RF. Ten je navíc patrný i z elementů přítomných v publikovaném obsahu, který částečně rezonuje s tradičními

⁵¹ Veterans for Freedom. n.d. „Mission“. In: *veterans4freedom.ca* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://veterans4freedom.ca/Home#mission>.

⁵² Veterans 4 Freedom. [The Politics of Genocide #cdnpoli #EmergencyMeasuresAct #freedomconvoy2022 #V4F #theboomersmustbestopped] In: *Facebook* [online]. 16. října 2022. Dostupné z: <https://fb.watch/gJ9Ew9OXJD/>.

⁵³ Veterans 4 Freedom. [For Whom the Ferryman Tolls] In: *Facebook* [online]. 27. října 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://fb.watch/gJ9TWN0gO4/>.

⁵⁴ UNIUNEA PATRIOCRATA – UP. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://m.facebook.com/groups/1064377940686819/>.

⁵⁵ Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom>.

konspiračními teoriemi Velkého resetu⁵⁶ a Nového světového pořádku.⁵⁷ Lze ho interpretovat jako narůstající světovou nadvládu určité skupiny „globalistů“ využívajících události jako koronavirová pandemie či klimatická změna ke svému vlastnímu prospěchu a nastolení jakéhosi nového celosvětového režimu. V jednom z publikovaných videí RF tyto osoby explicitně spojila s Karlem Schwabem, Billem Gatesem, Markem Zuckerbergem, Georgem Sorosem, Justinem Trudeauem, Joem Bidenem, Hillary Clintonovou, Tedrosem Adhanomem Ghebreyesusem a Anthonyem Faucim.⁵⁸ Proti tomuto světovému rozpoložení se RF vymezuje a iniciuje hnutí za změnu.

Hmatatelným příkladem takového konspiračního uvažování je vložené video Roberta Kennedyho ml. v osmém kroku akčního programu Global Walkout, ve kterém současný stav popisuje ve větách jako: *Přidat se na naši stranu. Nastolení totalitní kontroly a korporátního fašismu. Tyto síly vám všechno vezmou, včetně vašich dětí a zdraví, a udělají z vás otoka. Naše armáda se rozrůstá každým dnem. Oni se stávají také mocnějšími. Instalují bezpečnostní infrastrukturu, obličejové rozpoznávání, digitální měny, vakcinační pasy, dvacetičtyřhodinovou satelitní kontrolu.*⁵⁹ Takové myproti-nim chápání světa podpořené záběry z různých demonstrací ze zemí po celém světě podporuje i video publikované na facebookovém profilu RF 2. září 2022.⁶⁰

⁵⁶ Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/photos/a.135469469081195/167222105905931/>.

Tato konspirační teorie využívá název iniciativy Světového ekonomického fóra ohledně ekonomické obnovy po koronavirové pandemii. Samotní konspirátoři namítají, že se ve skutečnosti jedná o plán světových elit na zničení kapitalismu, implementaci radikálních sociálních změn a vytvoření jedné světové vlády. Podle nich je koronavirová pandemie pouze zástěrka. Podle organizace Anti-Defamation League je mimo jiné spojena i s antisemitismem. Důvodem jsou tvrzení namítající, že ona údajná jedna světová vláda je kontrolována Židy. Více na: https://www.isdglobal.org/digital_dispatches/the-spread-of-the-great-reset-conspiracy-in-the-netherlands/.

⁵⁷ Reignite Freedom. [GLOBAL WALKOUT...is coming!] In: *Facebook* [online]. 11. srpna 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/watch/?v=463735542246009&ref=sharing>.

Jedná se o jednu z nejprominentnějších konspiračních teorií mající původ v antisemitismu 19. a 20. století. Tvrdí, že malá skupina mezinárodních elit ovládá a manipuluje vlády, průmysl a mediální organizace po celém světě s cílem vytvoření utajené mezinárodní vlády ovládající světovou populaci. Konspirátoři věří, že většina světových lídrů a osobností se podílí na tvorbě takového systému prostřednictvím různých událostí jako války, revoluce, terorismus či právě koronavirová pandemie. Více na: <https://www.middlebury.edu/institute/academics/centers-initiatives/ctec/ctec-publications/new-world-order-historical-origins-dangerous>.

⁵⁸ Reignite Freedom. [GLOBAL WALKOUT...is coming!] In: *Facebook* [online]. 11. srpna 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/watch/?v=463735542246009&ref=sharing>.

⁵⁹ Global Walkout. n.d. „Step 8.“ In: *globalwalkout.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://globalwalkout.com/step-8/>.

⁶⁰ Reignite Freedom. [We Are Many] In: *Facebook* [online]. 2. září 2022 [cit. 2023-05-13]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/videos/652059569305600>.

Navzdory tomu je potřeba zdůraznit, že RF v žádném analyzovaném příspěvku nespojila tento cíl s použitím násilí. Jinými slovy, manifestuje jeho dosažení tradiční nenásilnou mobilizační cestou.

Spojení pořadatelů demonstrace „Česká republika na 1. místě“ s RF

Ačkoliv se pořadatelé zářijové demonstrace k RF přihlásili, toto spojení nelze nikterak přeceňovat z důvodu chybějící reflexe pražské demonstrace buď na facebookovém profilu nebo internetových stránkách RF. Provedená analýza nenalezla žádný příspěvek či zprávu odkazující na ni. Je otázkou, proč taková akce nebyla využita pro sebepropagaci agendy RF jako v případě farmářských protestů v Nizozemsku. To samé platí i pro druhou pražskou demonstraci z 28. září 2022, která rovněž zůstala bez povšimnutí. Navíc v době druhé byla Monica Smit, čelní představitelka RF, přítomna v Evropě.⁶¹ Otázkou je, proč se nezúčastnila demonstrace v Praze podobně jako shromáždění v Rakousku⁶² (22. září 2022) či Nizozemí (7. října 2022),⁶³ která byla co do počtu účastníků daleko menší. Tyto neznámé vedou článek k závěru se domnívat, že se organizátoři demonstrace „Česká republika na 1. místě“ pravděpodobně k RF přihlásili z vlastní iniciativy bez vědomí jejích hlavních představitelů. Na rozdíl od Christine Anderson vystupující během druhé pražské demonstrace, zástupců farmářských či truckerských protestů, není ani Ladislav Vrabel ani Jiří Havel zmíněn na internetových stránkách či facebookovém profilu RF.

Další nesrovnalostí ve spojení organizátorů pražské demonstrace s RF je odstranění prohlášení ohledně spolupráce mezi oběma subjekty z internetových stránek české strany. Ačkoliv Web Archive neumožňuje prozkoumání každého dne existence internetových stránek, v období mezi 10. a 21. zářím 2022 prokazatelně došlo k jeho smazání ze zápatí internetové stránky demonstrace „Česká republika na 1. místě“ (viz obr. 2 a 3). Tento článek ovšem nedokáže posoudit, proč se tak stalo.

⁶¹ Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/photos/164325016195640>.

⁶² Reignite Freedom. [Monica Smit's Speech Austria Rally] In: *Facebook* [online]. 22. září 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://fb.watch/gDyjPb-rY-/>.

⁶³ Reignite Freedom. [Monica's speech in the Netherlands]. In: *Facebook* [online]. 7. října 2022. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/videos/1529820597500379/>.

Obr. 2 – Internetové stránky pořadatelů pražské demonstrace s logem RF (WebArchive 2022a)

prof. RNDr. Jaroslav Turánek, DSc.
profesor v oboru lékařská imunologie, doktor
molekulárně biologických věd
[Zobrazit více](#)

Štefan Bartok
aktivní občan
[Zobrazit více](#)

JUDr. Petr Vacek
mezinárodní právník a diplomat, český konzul ve
Vídni a v Tokiu
[Zobrazit více](#)

Tomáš Lukavec
spisovatel na cestách a autor portálu Zákony Bohatství
[Zobrazit více](#)

Mgr. Lubomír Volný
český učitel a politik, bývalý poslanec Poslanecké sněmovny

Přihlaste se k odběru novinek!

Vaše emailová adresa

Navázali jsme spolupráci a podporujeme
světové hnutí Reignite World Freedom

© 2022 Česko na prvním místě | Kontakt: info@naprvnimiste.cz

Obr. 3 – Internetové stránky pořadatelů pražské demonstrace bez loga RF (WebArchive 2022b)

prof. RNDr. Jaroslav Turánek, DSc.
profesor v oboru lékařská imunologie, doktor
molekulárně biologických věd
[Zobrazit více](#)

Štefan Bartok
aktivní občan
[Zobrazit více](#)

JUDr. Petr Vacek
mezinárodní právník a diplomat, český konzul ve
Vídni a v Tokiu
[Zobrazit více](#)

Mgr. Lubomír Volný
český učitel a politik, bývalý poslanec Poslanecké sněmovny

František Kubásek
rodák z Prahy, vlastenec a právník
[Zobrazit více](#)

Přihlaste se k odběru novinek!

Vaše emailová adresa

© 2022 Česká republika na prvním místě | Kontakt: info@naprvnimiste.cz
[Prohlášení o ochraně osobních údajů](#) | [Změnit nastavení cookies](#)

Diskuse

Na základě vykonané analýzy se RF jeví jako poměrně ambiciózní internetová iniciativa existující po boku jiných protivakcinačních a antiglobalistických skupin, které vznikly v reakci na protipandemická opatření. Ačkoliv díky tomu postrádá určitou úroveň autentičnosti, RF oproti ostatním spojuje své aktivity s veřejně známými osobami této scény. Proto se lze domnívat, že má vyšší potenciál mobilizovat nové příznivce než její konkurenti. Bez ohledu na tuto schopnost, je záhodno soudobou pozici RF stále považovat za poměrně marginální. Na druhou stranu lze předpokládat, že potenciální vypuknutí další vlny koronavirové pandemie následované znovuzavedením vládních opatření či povinné vakcinace by mohly její pozici podstatně posílit. Začaly by se výrazněji domácí dezinformační skupiny odvolávat na RF za předpokladu tohoto scénáře, v očích některých jedinců by tato skutečnost mohla vytvořit věrohodnost prezentovaných názorů. Jinými slovy, absence znalosti pravého charakteru RF či jejich čelních představitelů by mohla v lidech vytvořit důvěru v prezentovaná stanoviska, jelikož by je domněle spojili s mezinárodním subjektem vedeným prominentními osobami jako Robert Kennedy ml., Robert Malone nebo Christine Anderson či pseudo-zdravotnickou organizací Světová rada pro zdraví. Objevila by se nová mutace či další vlna nemoci COVID-19, takové názorové proudy by mohly silně ovlivnit proočkovanost populace a dodržování protipandemických opatření.

Co nelze podcenit, je povaha publikovaného obsahu RF. Ačkoliv valnou většinou příspěvků adresovala své tři tradiční oblasti, jejich syntéza do jisté míry rezonuje s etablovanými konspiračními teoriemi. Navíc některé příspěvky přímo obsahovaly takové prvky. Lze tudíž předpokládat, že prezentovaná stanoviska cílící na strach, pud sebezáchovy, ohrožení osobní svobody či boj proti domnělé totalitní vládě by mohly v určité skupině náchylnějších lidí vyvolat pocit objevení nepřítele, proti kterému je nutno zakročit. K tomu by s vysokou pravděpodobností mohly přispívat i sekundární hybné síly jako například probíhající ekonomická a geopolitická krize či efekt komnaty ozvěn. Na základě působení těchto faktorů by mohly vznikat sociální bubliny, které by se mohly úmyslně či neúmyslně začít seberadikalizovat na úrovni Silberova a Bhattova kroku „sebeidentifikace“. Článek tento argument podporuje stanoviskem Bezpečnostní informační služby, které poukazuje na riziko potenciální „seberadikalizace některých psychicky labilnějších jedinců, kteří mohou být mj. ovlivněni právě i postoji a informacemi prezentovanými zástupci extremistické, populistické a konspirační scény“.⁶⁴ Hmatatelným příkladem takové manipulace bylo vložené video Roberta Kennedyho ml. v osmém kroku akčního programu Global Walkout. To se mimo jiné s českými titulky objevilo i na platformě CZ24.NEWS.⁶⁵ Nutno podotknout, že publikovaný obsah RF je na toto pravděpodobně nedostačující. Aby se jedinec začal seberadikalizovat, musel by ho zkombinovat s dalším patřícím jiným skupinám.

⁶⁴ Bezpečnostní informační služba. 2022. „Výroční zpráva 2021.“ In: *bis.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocní-zpravy/2021-vz-cz-2.pdf>.

⁶⁵ CZ24NEWS. 2022. „ROBERT F. KENNEDY Jr.: Vzkaz všem, kteří stojí na správné straně historie (VIDEO En, CZ titl, 2 min).“ In: *cz24.news* [online]. [cit. 2022-11-17]. Dostupné z: <https://cz24.news/robert-f-kennedy-jr-vzkaz-vsem-kteri-stoji-na-spravne-strane-historie-video-en-cz-titl-2-min/>.

Na druhou stranu RF by mohla sloužit jako možný „odrazový můstek“ k záměrnému vyhledávání radikálnějšího obsahu dostupného v online prostředí.

Tento článek nicméně namítá, že soudobá domácí dezinformační scéna představuje pro Českou republiku daleko vyšší bezpečnostní hrozbu. Nejenže se nejpravděpodobněji jeví její odkazování na RF z důvodu legitimizace prezentovaných stanovisek a jazykové bariéry vycházející z příspěvků psaných výhradně v angličtině navzdory českému překladu oficiální internetové stránky RF, ale jedná se především o transformaci rétoriky domácí dezinformační scény od koronavirové pandemie k pruským narativům spojeným s probíhající válkou na Ukrajině. Ta je začala po jejím vypuknutí postupně adaptovat právě na úkor koronavirové pandemie a očkování.⁶⁶ Naopak RF podobnou názorovou transformací neprochází, jelikož během sledovaného období zůstala věrná svým původním tématům.

Závěr

Předkládaný článek je velmi pravděpodobně první česky psanou analýzou této původně australské iniciativy. Na základě jejích výsledků lze konstatovat, že RF je ambiciózním subjektem navazujícím na již existující protivakcinační a antiglobalizační skupiny. Čím se ovšem od podobných skupin odlišuje, je poměrně schopná sebezpublikace využívající kromě různých světových demonstrací i prominentní osobnosti a organizace této scény. Právě spojení RF s poměrně velkým množstvím prominentních osob a organizací tento článek považuje za možný spouštěč jejího dalšího růstu.

Pohlédneme-li na přihlášení pořadatelů zářijové demonstrace „Česká republika na 1. místě“ k RF, provedená analýza neobjevila žádný důkaz poukazující na reálné spojení samotné demonstrace či Ladislava Vrabela nebo Jiřího Havla s RF. Navzdory tomu je záhodno RF i nadále pozorovat a upozorňovat na jakoukoliv proměnu prezentovaných témat směrem k současným dezinformačním kampaním vycházejícím z války na Ukrajině či socioekonomické krize.

Seznam použité literatury a pramenů

- AARONOVITCH, David. 2010. *Voodoo Histories: The Role of the Conspiracy Theory in Shaping Modern History*. Londýn: Penguin Books. ISBN 978-1-101-18521-6.
- AFP. 2021. „US cardiologist makes misleading claims about Malaysia’s Covid-19 vaccine drive.” In: *factcheck.afp.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://factcheck.afp.com/http%253A%252F%252Fdoc.afp.com%252F9QW7UP-1>.
- Australian Associated Press. 2021. „Post COVID-19 injection syndrome is only garbled misinformation.” In: *aap.com.au* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.aap.com.au/factcheck/post-covid-19-injection-syndrome-is-only-garbled-misinformation/>.

⁶⁶ iRozhlas. 2022. „Dezinformátoři Tušl a Čermák mají jít za nanávistné výroky do vězení. Soud jim uložil deset a šest měsíců. In: *irozhlas.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/soud-s-tuslem-a-cermakem-hanobeni-naroda_2210261054_ara.

- BENTON, Bond a Daniela PETERKA-BENTON. 2019. „Hating in Plain Sight: The Hatejacking of Brands by Extremist Groups.“ *Public Relations Inquiry* 9, No. 1, pp. 7-26.
- Bezpečnostní informační služba. 2022. „Výroční zpráva 2021.“ In: *bis.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocnizpravy/2021-vz-cz-2.pdf>.
- BORUM, Randy. 2011. „Radicalization into Violent Extremism I: A Review of Social Science Theories.“ *Journal of Strategic Security* 4, No. 4, pp. 7-36.
- BROTHERTON, Robert a Christopher C. FRENCH. 2014. „Belief in Conspiracy Theories and Susceptibility to the Conjunction Fallacy.“ *Applied Cognitive Psychology* 28, pp. 238-248.
- Center for Countering Digital Hate. 2021. „The Disinformation Dozen: Why Platforms Must Act on Twelve Leading Online Anti-Vaxxeers.“ In: *counterhate.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://counterhate.com/research/the-disinformation-dozen/>.
- Children's Health Defense Canada Chapter. n.d. „About Us.“ In: *childrenshealthdefense.ca* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://childrenshealthdefense.ca/about-us/>.
- CROSSETT, Chuck a Jason SPITALETTA. 2010. *Radicalization: Relevant psychological and sociological concepts*. The Johns Hopkins University [online]. [cit. 2023-05-13]. Dostupné z: <https://info.publicintelligence.net/USArmy-RadicalizationConcepts.pdf>.
- CZ24NEWS. 2022. „ROBERT F. KENNEDY Jr.: Vzkaz všem, kteří stojí na správné straně historie (VIDEO En, CZ titl, 2 min).“ In: *cz24.news* [online]. [cit. 2022-11-17]. Dostupné z: <https://cz24.news/robert-f-kennedy-jr-vzkaz-vsem-kteri-stoji-na-spravne-strane-historie-video-en-cz-titl-2-min/>.
- ČTK. 2022. „Na tříhodinový protest proti vládě přišlo v Praze asi 70 000 lidí.“ In: *ceskenoviny.cz* [online]. [cit. 2023-01-25]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/na-trihodinovy-protest-proti-vlade-prislo-v-praze-asi-70-000-lidi/2251373>.
- DECARLO, Matthew. 2018. *Scientific Inquiry in Social Work*. Open Textbook Library. ISBN 9781975033729.
- Evropský parlament. n.d. „Christine Anderson.“ In: *europarl.europa.eu* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/meps/cs/197475/CHRISTINE_ANDERSON/home.
- FUNKE, Daniel. 2022. „Fact check: COVID-19 vaccines don't cause death, won't decimate world's population.“ In: *eu.usatoday.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://eu.usatoday.com/story/news/factcheck/2021/04/30/fact-check-covid-19-vaccines-dont-cause-death-wont-depopulate-planet/7411271002/>.
- GERRING, John. 2007. *Case Study Research: Principles and Practices*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-85928-8.
- Global Walkout. n.d. „Steps Timeline.“ In: *globalwalkout.com* [online]. [cit. 2023-05-11]. Dostupné z: <https://globalwalkout.com/steps/>.

- Global Walkout. n.d. „Step 1.“ In: *globalwalkout.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://globalwalkout.com/step-1/>.
- Global Walkout. n.d. „Step 8.“ In: *globalwalkout.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://globalwalkout.com/step-8/>.
- GREGOR, Miloš a Petra MLEJNKOVÁ. Explaining the Challenge: From Persuasion to Relativisation. In: GREGOR, M a Petra MLEJNKOVÁ, eds. *Challenging Online Propaganda and Disinformation in the 21st Century*. Cham: Springer, 2021, pp. 3-41. ISBN 978-3-030-58623-2.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.
- HLAVÁČEK, Petr. 2022. „Organizátoři demonstrace na Václavském náměstí se hlásí k podivnému antiglobalizačnímu hnutí.“ In: *forum24.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/organizatori-demonstrace-na-vaclavskem-namesti-se-hlasi-k-podivnemu-antiglobalizacnimu-hnuti/>.
- HOPKIN, Jonathan. 2020. *Anti-System Politics: The Crisis of Market Liberalism in Rich Democracies*. New York: Oxford University Press. ISBN 9780190699765.
- iRozhlas. 2022. „Dezinformátoři Tušl a Čermák mají jít za nenávistné výroky do vězení. Soud jim uložil deset a šest měsíců.“ In: *irozhlas.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/soud-s-tuslem-a-cermakem-hanobeni-naroda_2210261054_ara.
- KUBÁT, Michal. 2007. „Teorie antisystémové strany.“ *Politologický časopis*. 8, No. 2, pp. 110-123.
- LIJPHART, Arend. 1971. „Comparative Politics and the Comparative Method.“ *American Political Science Review*. 65, No. 3, pp. 682-693.
- MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principal, 2003. ISBN 80-86598-45-4.
- MCCARTHY, Bill. 2022. „Who is Robert Malone? Joe Rogan’s guest was a vaccine scientist, became an anti-vaccine darling.“ In: *politifact.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.politifact.com/article/2022/jan/06/who-robert-malone-joe-rogans-guest-was-vaccine-sci/>.
- MERLAN, Anna. 2022. „Mysterious Medical Organizations Are Calling for an End to COVID Vaccines.“ In: *vice.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.vice.com/en/article/n7nqm7/mysterious-medical-organizations-are-calling-for-an-end-to-covid-vaccines>.
- Ministerstvo vnitra. n.d. „Radikalizace.“ In: *mvcr.cz* [online]. [cit. 2023-05-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/ostatni-hybridni-hrozby-radikalizace.aspx>.
- Ministerstvo vnitra. n.d. „Hrozba.“ In: *mvcr.cz* [online]. [cit. 2023-05-11]. Dostupné z: [https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx#:~:text=Jak%C3%BDkoli%20fenom%C3%A9n%2C%20kter%C3%BD%20m%C3%A1%20potenci%C3%A1n%C3%AD,rizikem\)%20mo%C5%BEen%C3%A9ho%20uplatn%C4%9Bn%C3%AD%20t%C3%A9to%20hrozby](https://www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx#:~:text=Jak%C3%BDkoli%20fenom%C3%A9n%2C%20kter%C3%BD%20m%C3%A1%20potenci%C3%A1n%C3%AD,rizikem)%20mo%C5%BEen%C3%A9ho%20uplatn%C4%9Bn%C3%AD%20t%C3%A9to%20hrozby).
- Ministerstvo vnitra. n.d. „Kvazi-mediální reflexe demonstrace ze dne 3. září 2022.“ In: *mvcr.cz* [online]. [cit. 2023-01-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/kvazi-medialni-reflexe-demonstrace-ze-dne-3-zari-2022.aspx>.

- MORGAN C. Jonas. n.d. In: *morgancjonas.com* [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://morgancjonas.com/>.
- Reignite Democracy Australia. 2022. "Official launch – REIGNITE WORLD FREEDOM." In: *reignitedemocracyaustralia.com.au* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.reignitedemocracyaustralia.com.au/rwf-official-launch/>.
- Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom>.
- Reignite Freedom. n.d. „Reignite Freedom’s Launch Crew.” In: *reignitefreedom.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://reignitefreedom.com/>.
- Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom>.
- Reignite Freedom. [Nitrogen restrictions EXPLAINED] In: *Facebook* [online]. 15. srpna 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/watch/?v=1201027117356535&ref=sharing>.
- Reignite Freedom. [Dr. Sucharit Bhakdi is here! Watch now <https://worldcouncilforhealth.org/newsroom/>] In: *Facebook* [online]. 16. září 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/watch/?v=2277319162422571&ref=sharing>.
- Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/photos/a.135469469081195/165643242730484/>.
- Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/photos/a.135469469081195/167222105905931/>.
- Reignite Freedom. [GLOBAL WALKOUT...is coming!] In: *Facebook* [online]. 11. srpna 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/watch/?v=463735542246009&ref=sharing>.
- Reignite Freedom. [We Are Many] In: *Facebook* [online]. 2. září 2022 [cit. 2023-05-13]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/videos/652059569305600>.
- Reignite Freedom. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/photos/164325016195640>.
- Reignite Freedom. [Monica Smi’s Speech Austria Rally] In: *Facebook* [online]. 22. září 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://fb.watch/gDyjPb-rY-/>.
- Reignite Freedom. [Monica’s speech in the Netherlands]. In: *Facebook* [online]. 7. října 2022. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ReigniteFreedom/videos/1529820597500379/>.
- Reignite Freedom. In: *Telegram* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://t.me/s/reignitefreedom/133>.
- Remnant TV. n.d. „ONLINE FREEDOM: RTV Launches Independent Video Platform.“ In: *remnant-tv.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://remnant-tv.com/page/1>.
- SCHMID, Alex P. 2013. „Radicalisation, de-radicalisation, counter-radicalisation: A conceptual discussion and literature review.” *ICCT research paper* [online]. [cit. 2023-05-13]. Dostupné z:

- https://www.icct.nl/sites/default/files/import/publication/ICCT-Schmid-Radicalisation-De-Radicalisation-Counter-Radicalisation-March-2013_2.pdf.
- SILBER, Mitchell a Arvin BHATT. 2007. „Radicalization in the West: The Homegrown Threat.“ *NYPD Intelligence Division*. [online]. [cit. 2023-05-13]. Dostupné z: <https://info.publicintelligence.net/NYPDradicalization.pdf>.
- SMITH, Michelle R. 2021. „How a Kennedy built an anti-vaccine juggernaut amid COVID-19.“ In: *apnews.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/how-rfk-jr-built-anti-vaccine-juggernaut-amid-covid-4997be1bcf591fe8b7f1f90d16c9321e>.
- SPENCER, Saranac Hale. 2022. „Idaho Doctor Makes Baseless Claims About Safety of COVID-19 Vaccines.“ In: *factcheck.org* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.factcheck.org/2021/04/scicheck-idaho-doctor-makes-baseless-claims-about-safety-of-covid-19-vaccines/>.
- STECKLOW, Steve a Andrew MACASKILL. 2021. „The ex-Pfizer scientist who became an anti-vax hero.“ In: *reuters.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/investigates/special-report/health-coronavirus-vaccines-skeptic/>.
- STEPKA, Maciej. The Copenhagen School and Beyond. A Closer Look at Securitisation Theory. In: *Identifying Security Logics in the EU Policy Discourse: The “Migration Crisis” and the EU*. Cham: Springer, 2022. ISBN 978-3-030-93035-6.
- STIGLITZ, Joseph E. a Andrew CHARLTON. 2005. *Fair Trade For All: How Trade Can Promote Development*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-929090-1.
- TACHECÍ, Barbora. 2022. „Na Václavském náměstí protestovali i ti, kteří žádají okamžité řešení svých osobních obav, domnívá se politolog Mareš.“ In: *plus.rozhlas.cz* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/na-vaclavskem-namesti-protestovali-i-ti-kteri-zadaji-okamzite-reseni-svych-8824614>.
- THIERRY Baudet. n.d. In: *thierrybaudet.com* [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://thierrybaudet.com/>.
- TIMMS, Hugo. 2022. “Reignite Democracy founder Monica Smit fights charges.” In: *news.com.au* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.news.com.au/national/victoria/courts-law/reignite-democracy-founder-monica-smit-fights-charges/news-story/a36f7bfe59ca1f6688e6e7c90e5282cd>.
- UNIUNEA PATRIOCRATA – UP. In: *Facebook* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://m.facebook.com/groups/1064377940686819/>.
- Veterans for Freedom. n.d. „Mission“. In: *veterans4freedom.ca* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://veterans4freedom.ca/Home#mission>.
- Veterans 4 Freedom. [The Politics of Genocide #cdnpoli #EmergencyMeasuresAct #freedomconvoy2022 #V4F #theboomersmustbestopped] In: *Facebook* [online]. 16. října 2022. Dostupné z: <https://fb.watch/gJ9Ew9OXJD/>.
- Veterans 4 Freedom. [For Whom the Ferryman Tolls] In: *Facebook* [online]. 27. října 2022 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://fb.watch/gJ9TWONgO4/>.

- WEIR, Keziah. 2021. "How Robert F. Kennedy Jr. Became the Anti-vaxxer Icon of America's Nightmares." In: *vanityfair.com* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.vanityfair.com/news/2021/05/how-robert-f-kennedy-jr-became-anti-vaxxer-icon-nightmare>.
- WILNER, Alex S. a Claire-Jehanne DUBOULOZ. 2010. „Homegrown Terrorism and Transformative Learning: An Interdisciplinary Approach to Understanding Radicalization.“ *Global Change, Peace & Security* 22, No. 1, pp. 33-51.
- World Council for Health. n.d. „World Council for Health Coalition Partners.“ In: *worldcouncilforhealth.org* [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: https://worldcouncilforhealth.org/about/?wpv_aux_current_post_id=2698&wpv_aux_parent_post_id=2698&wpv_view_count=8078

Zdroje obrázků

Obr. 1 – Český psaná výzva ke spolupráci s RF

- Reignite Freedom. 2022. „O NÁS.“ In: *reignitefreedom.com* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://reignitefreedom.com/cs/about-us/>.

Obr. 2 – Internetové stránky pořadatelů pražské demonstrace s logem RF

- Web Archive. 2022a. „www.naprvnimmiste.cz.“ In: *web.archive.org* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <http://web.archive.org/web/20220910175633/https://www.naprvnimmiste.cz>.

Obr. 3 – Internetové stránky pořadatelů pražské demonstrace bez loga RF

- Web Archive. 2022b. „www.naprvnimmiste.cz.“ In: *web.archive.org* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <http://web.archive.org/web/20220921193721/https://www.naprvnimmiste.cz>

Mgr. Martin Zilvar holds a bachelor's degree in Political Science from the University of Hradec Kralove and a master's degree in Security and Strategic Studies from Masaryk University in Brno. He is currently studying a Ph.D. program in Security and Strategic Studies at Masaryk University, where his doctoral research focuses on far-right online radicalization. Besides, he is also interested in the issue of right-wing extremism, particularly in the United States, and disinformation and propaganda.